

Natalia Nowak

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach
ORCID 0009-0002-7759-134X

**Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji Naukowej
z cyklu *KSI@ŻKA W MEDIACH – MEDIA W KSI@ŻCE*.
„Praktyki lekturowe w dobie nowych mediów i technologii”,
Lublin 27-28 czerwca 2024 roku**

W ramach cyklu *KSI@ŻKA W MEDIACH – MEDIA W KSI@ŻCE* organizowanego przez Katedrę Informatologii, Bibliologii i Edukacji Medialnej Instytutu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, w dniach 27-28 czerwca 2024 roku odbyła się 4. Międzynarodowa Konferencja Naukowa pod hasłem: „Praktyki lekturowe w dobie nowych mediów i technologii”. Konferencja zorganizowana została online w aplikacji MS Teams.

Jest to coroczne wydarzenie organizowane przez UMCS, które skupia badaczy i praktyków z różnych dziedzin związanych z literaturą, mediami oraz nowymi technologiami. Ideą konferencji jest zgłębianie i analiza współczesnych praktyk lekturowych, które w dobie szybko rozwijających się technologii cyfrowych ulegają znaczącym przemianom. Konferencja umożliwiła uczestnikom wymianę wiedzy oraz doświadczeń, a także zainspirowała do dalszych badań nad wpływem technologii na sposób, w jaki odbieramy i promujemy literaturę w różnych kontekstach medialnych, obecnych na współczesnym rynku książki.

Otwarcia konferencji w dniu 27 czerwca 2024 roku dokonali: dr Wojciech Maguś – zastępca dyrektora Instytutu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach (UMCS, Lublin), dr hab. Anita Has-Tokarz, prof. UMCS – kierownik Katedry Informatologii, Bibliologii i Edukacji Medialnej oraz współorganizatorzy: dr Halyna Lystvak z Katedry Komunikacji Medialnej Ukraińskiej Akademii Drukarstwa, prof. Olena Kosheliuk – kierownik Katedry Komunikacji Społecznej Wołyńskie-

go Uniwersytetu Narodowego oraz dr Oleksandr Markowycz – dyrektor Katedry Komunikacji Społecznej i Działalności Informacyjnej Politechniki Lwowskiej.

Pierwsza część obrad plenarnych, których moderatorkami były dr hab. Anita Has-Tokarz, prof. UMCS, dr Halyna Lystvak (Ukrainian Academy of Painting, Lviv) oraz dr Renata Malesa (UMCS, Lublin) rozpoczęła się o godzinie 10.30. W tej części obrad wygłoszonych zostało pięć wystąpień: prof. Nadija Zelinska, *Edukacja środowiska czytelniczego jako zadanie elity intelektualnej (w realiach ukraińskich XIX – pierwszej tercji XX w.)* (Ukrainian Academy of Printing, Lviv); dr Halyna Lystvak, *Storytelling o wojnie w ukraińskich publikacjach wizualnych: jak przedstawiamy i czytamy historie z wojny?* (Ukrainian Academy of Printing, Lviv); dr hab. Małgorzata Kisilowska-Szurmińska, prof. ucz., dr hab. Anna Mierzecka, *Praktyki (około)lekturowe jako komponent tożsamości nastolatka: badania pilotażowe* (Uniwersytet Warszawski); dr hab. Olena Kosheliuk, *Social media for readers: new practices of digital communications* (Lesya Ukrainka Volyn National University) oraz dr hab. prof. ucz. Stanisława Kurek-Kokocińska, *Czytanie jako przejaw kultury osobistej – w świetle współczesnych poradników savoir vivre'u* (Uniwersytet Łódzki).

Następnie rozpoczęła się dziesięciominutowa przerwa na dyskusję, a o godzinie 12.20 wznowiono obrady plenarne, podczas których można było wysłuchać pięciu kolejnych wystąpień: dr Natalia Vovk, dr Oleksandr Markovets, *Libraries in wartime: developing strategies for preserving cultural heritage* (Lviv Polytechnic National University); dr Ewelina Górka, *Praktyki lekturowe Romana Palestra – komentarze radiowe o literaturze w cyklu „Okno na Zachód” 1952-1956* (UMCS, Lublin); dr Magdalena Paul, *Babki, matki, córki – czytelniczki. Próba rekonstrukcji biografii czytelniczych polskich kobiet na podstawie pamiętników masowych (1975 r.)* (Uniwersytet Warszawski); dr hab. Barbara Głębińska-Giza, mgr Adam Ważyński, *Film z książką, książka z filmem. O różnych formach łączenia medium filmu i medium książki w wydawnictwach* (UMCS, Lublin; FINA, Lublin) oraz dr Anna Miśkowiec, *Między książką a filmem. Booktrailer Film Festival jako przykład medialnej promocji czytelnictwa wśród młodzieży* (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II, Kraków).

Po zakończeniu części plenarnej uczestnicy konferencji obradowali w trzech sekcjach, a spotkania te odbywały się równocześnie, niezależnie od siebie na platformie MS Teams.

Obrady w Sekcji A prowadziła dr hab. Anna Granat (UMCS, Lublin). Zaplanowanych zostało sześć wystąpień: mgr Paweł Janik, *O wpływie SI na zdolność czytania i pisanie* (Uniwersytet Wrocławski); dr Monika Janusz-Lorkowska, *Książki hybrydowe a praktyki czytelnicze – o tym, jak hybrydowa forma książki może wpływać na percepcję lektury* (Uniwersytet Łódzki); dr Tetiana Biłuszczak, *Rozszerzona rzeczywistość w ukraińskich książkach: transformacja tradycyjnego czytania* (Lviv Polytechnic National University); dr Grażyna Piechota, *Od asystenta wydawniczego do automatycznego recenzenta – wybrane narzędzia AI na rynku książki* (UMCS, Lublin); mgr Ruslana Pazderska, *Construction of*

information system software for creating specialized topical virtual communities (Lviv Polytechnic National University) oraz dr Maria Rozhylo, *Взаємодія книжкового середовища з меда: у пошуках шляху залучення читацької аудиторії* / *Interakcja środowiska książki z mediami: w poszukiwaniu sposobów na przyciągnięcie czytelników* (Lesya Ukrainka Volyn National University).

Moderatorką obrad w Sekcji B była dr Ewelina Górka (UMCS, Lublin). Prelegentami byli: dr hab. Magdalena Przybysz-Stawska, *Promocja książki i czytelnictwa w świetle informacji o Międzynarodowych Targach Książki w 2024 r. w prasie opiniotwórczej: wybrane przykłady* (Uniwersytet Łódzki); dr Iwona Grodź, *Sztuka książki według F. i S. Themersonów* (Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych, Poznań); dr Joanna Nowicka, *Praktyki lekturowe w biznesie* (Akademia Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa, Wałbrzych); dr Nadia Zubko, *Читацька аудиторія у фокус книжкових паратекстів (за матеріалами сучасних друкованих видань в Україні)* / *Czytelnictwo w centrum zainteresowania paratekstów książkowych (na podstawie materiałów współczesnych mediów drukowanych na Ukrainie)* (Wasył Stefanyk National Scientific Library of Ukraine, Lviv); dr Olha Mykhaylovych, *Нечитабельне рекламне видання: основні недолки оформлення тексту* / *Nieczytelna publikacja reklamowa: główne wady projektowania tekstu* (Ukrainian Academy of Painting, Lviv); dr Iryna Kapral, *Promotion of reading as a tool for forming the national idea on the pages of the magazine «Nash Prapor» (1932-1939)* (Ukrainian Academy of Painting, Lviv) oraz dr Zenona Krupa, *Dlaczego warto czytać książki – w opiniach studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego* (Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego).

Szerzej w tym sprawozdaniu omówione zostaną Obrady w Sekcji C, w której jako współreferentka uczestniczyła pisząca te słowa. Moderatorką była dr hab. Barbara Głębińska-Giza z Katedry Informatologii, Bibliologii i Edukacji Medialnej Instytutu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach UMCS w Lublinie. Obrady w Sekcji C rozpoczęły się od wystąpienia dr hab. prof. UJK Aleksandry Lubczyńskiej i Natalii Nowak z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Referat nosił tytuł: *Wpływ mediów społecznościowych na odbiór i promocję literatury: analiza popularnych „bookmediów”*. Referentki skupiły się na roli mediów społecznościowych, takich jak Instagram czy TikTok, w promocji literatury. Omówiona została dynamika powstawania społeczności książkowych online, ich odbiór przez użytkowników oraz wpływ na rynek wydawniczy. Kolejny był referat dr Anety Wójcikowskiej-Wasil oraz dr Joanny Sosnowskiej: *Komunikacja influencerska o książce na BookToku* (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie). Wystąpienie to kontynuowało temat rozpoczęty przez dr hab. prof. UJK Aleksandrę Lubczyńską i Natalię Nowak, koncentrując się na specyfice komunikacji influencerów w kontekście promocji literatury. Prelegentki zwróciły uwagę m.in. na specyficzny język i strategię stosowane przez influencerów książkowych, co miało na celu przyciągnięcie i zaangażowanie widzów. Referat dr Beaty Jędrzejczak z Uniwersytetu Gdańskiego nosił tytuł: *Między świadectwem lektury a reklamą. Pragmatyczny aspekt książkowych blurbów krytycznych*.

Dotyczył on różnic między obiektywnym opisem, a komercyjną rekomendacją książek. Prelegentka przeanalizowała, w jaki sposób *blurby* mogą wpływać na odbiór literatury przez czytelników. Omówiła, jak wygląda forma oraz dobór osób, których opinie wykorzystuje się w *blurbach*, a także wskazała na potencjalne zagrożenia związane z nadużywaniem pozytywnych opinii w celach marketingowych, które mogą prowadzić do zniekształcenia rzeczywistej wartości literackiej omawianych dzieł. Dr hab. Oksana Levytska z Ukraińskiej Akademii Drukarstwa we Lwowie przedstawiła referat pt. *Intermedialne praktyki czytania nielinearnego*. Dotyczył on nowych sposobów interakcji z tekstem w erze cyfrowej. Obrady w tej sekcji zakończyły się wystąpieniem dr Khrystyny Astaptsevej z Ukraińskiej Akademii Drukarstwa we Lwowie. Jej referat pt. *Images of reading and the reader in Ukrainian women's media during the totalitarian era* prezentował czytelnictwo i czytelników w ukraińskich mediach kobiecych w czasach totalitarnych. Dr Astaptseva przedstawiła, jak media tego okresu kształtowały obraz idealnego czytelnika oraz jak wpływało to na społeczne postrzeganie roli książki i literatury.

W drugim dniu obrad (28 czerwca) odbyła się sesja zatytułowana *Młodzi badacze mają głos...*, w ramach której z referatami wystąpiło 16 studentów. Podobnie jak poprzedniego dnia, obrady zostały podzielone na sekcje, które następowały po sobie.

Obrady w Sekcji A prowadziły dr Renata Malesa (UMCS, Lublin) oraz dr hab. Olena Kosheliuk (Lesya Ukrainka Volyn National University). Uczestnicy wysłuchali czterech wystąpień: Roman Marczuk, *Книжкова тематика в українських електронних медаресурсах / Temat książek w zasobach ukraińskich mediów elektronicznych* (Lesya Ukrainka Volyn National University); Oliwia Kusz, *Obraz czytelnika w mediach społecznościowych na podstawie profilu instagramowego „Przeczytam”* (UMCS, Lublin); Maja Wudarzewska, *Nowoczesny marketing książki, czytania i czytelnictwa* (Uniwersytet Jagielloński, Kraków) oraz Zoryan Vaschuk, *TikTok як платформа для просування книги / TikTok jako platforma do promocji książek* (Lesya Ukrainka Volyn National University).

Moderatorkami Sekcji B były dr Grażyna Piechota (UMCS, Lublin) oraz dr Halyna Lystvak (Ukrainian Academy of Painting, Lviv). Prelegentki przygotowały cztery wystąpienia: Wiktoria Krzesicka i Izabela Bogusz, *Badanie kultury czytelniczej w środowisku studenckim* (UMCS, Lublin); Iryna Kovalenko, *What Do Foreigners Read About Ukraine? Coverage of the Russian-Ukrainian War on the Social Media of the Ukraïner Project?* (Ukrainian Academy of Printing, Lviv); Krystyna Prostyszyn, *Війна книжка, книжка війна. Крзь призму «Видавництва Старого Лева» / Wojna i książki, książki i wojna. Przykład wydawnictwa Staryj Lew* (Ukrainian Academy of Printing, Lviv); Anastazja Basalka, *Реалізація культурно-мистецької тематики в меда для забезпечення читацьких запитів та реалізації культурного діалогу (на приклад видання “Волинський монитор”)* / *Realizacja działań kulturalnych i artystycznych w me-*

diach na rzecz zaspokojenia potrzeb czytelników i dialogu kulturowego (studium przypadku „Monitora Wołyńskiego”) (Lesya Ukrainka Volyn National University).

Ostatnimi podczas tegorocznej edycji Międzynarodowej Konferencji Naukowej z cyklu *KSI@ŻKA W MEDIACH – MEDIA W KSI@ŻCE* były wystąpienia w Sekcji C, które poprowadziła mgr Agnieszka Józwik (UMCS, Lublin). W jej ramach można było wysłuchać pięciu referatów: Ewelina Trubalska i Emilia Paluch, *Aktywizacja czytelników i animacja czytelnictwa* (UMCS, Lublin); Martyna Kądzioła, *Dostępność i świadomość na temat biblioterapii w kontekście studiów nad niepełnosprawnością* (Uniwersytet Warszawski); Paula Olejniczak, *Trudności doświadczane podczas czytania oraz ich konsekwencje u czytelników z ADHD* (Uniwersytet Warszawski); Alicja Borychowska i Oliwia Chrestowska, *Od druku do ekranu: Jak różne formaty wpływają na percepcję i interpretację tekstu* (UMCS, Lublin) oraz Stanisław Bichta, *O wyższości książki papierowej nad e-bookiem – na podstawie badań ankietowych użytkowników portali czytelnicy w Polsce* (UMCS, Lublin).

Podczas dwudniowej konferencji zaprezentowano 42 referaty przygotowane i wygłoszone w językach: polskim, angielskim, ukraińskim i rosyjskim. Warto wspomnieć, że w planach jest publikacja monografii pokonferencyjnej w serii „Ksi@żka w Mediach – Media w Ksi@żce”.

Data zgłoszenia tekstu: 19.09.2024

Data akceptacji tekstu: 26.09.2024

